

INDBLIK / UDSYN - Vinduer i Vestergade

Vue fra Vestergade

Karen Havskov Jensen

INDBLIK / UDSYN - Vinduer i Vestergade

- en del af Vrå-udstillingen 1 - 30. august 2020

INDBLIK / UDSYN - Vinduer i Vestergade

Som gæstestiller på Vrå-udstillingen 2020 er jeg blevet inviteret til at arbejde med sammenslutningens TEMA VRÅ, der lægger op til at integrere byen Vrå mere i Vrå-udstillingen, som vises i Kunstbygningen i Vrå.

Tæt på Kunstbygningen ligger Vestergade, som strækker sig en lille kilometer igennem Vrå og bl.a. udmærker sig ved en meget varieret boligmasse. En del af husene har haver / forhaver, og andre ligger umiddelbart ud til fortovet og vejen. Jeg ringede på i nogle af de huse, som jeg syntes havde nogle egnede vinduer, dvs. vinduer man har umiddelbart udsyn til fra fortovet og vejen. Jeg spurgte beboerne, om jeg måtte låne et af deres vinduer til en midlertidig udstilling som led i Vrå-udstillingen i august og mødte en utrolig stor imødekommenhed – alle dem jeg spurgte sagde ja!

Ordet vindue betyder "vind-øje", og på en måde er vinduet husets øje. Det er en overgang imellem inde og ude, en membran imellem det offentlige og det private, og man kan kigge ind ad vinduet eller ud ad det, afhængigt af om man er uden for eller inden i huset.

Projektet består af i alt 5 vinduesværker i et tilsvarende antal huse. Værkerne er midlertidige vinduesinstallationer lavet på baggrund af samtaler med husenes beboere - om deres liv og deres forhold til Vrå. Det er ikke portrætter af dem, der bor bag vinduerne, men værkerne er sat i gang af min samtale med dem, og det er mit møde med dem, der har givet værkerne retning. De respektive huses beboere er efterfølgende blevet præsenteret for mit oplæg til et vinduesværk, og de har haft mulighed for at komme med indsigelser og ændringsforslag til oplægget.

Værkerne eksisterer midlertidigt i de 5 vinduer, synlige såvel indefra som udefra – som en del af Vrå-udstillingen 1.-30. august 2020. Folk inviteres til at gå forbi og se vinduesværkerne udefra - en helt legal vindueskigning – så længe Vrå-udstillingen varer.

Karen Havskov Jensen

Vestergade 44

Vinduerne er husets øjne. Sådan ser Marie-Louise det også, og da hun først så fotos af Vestergade 44 brød hun sig ikke så meget om dets 'øjne'. De passede ikke helt til huset syntes hun, og af samme grund var hun på forhånd lidt skeptisk overfor huset. Det ændrede sig dog da hun besøgte det. Huset virkede gedigent og velholdt, og hun kunne godt lide mange af detaljerne ved huset, som f.eks. trædørene, der er de oprindelige. Skønt vinduerne ikke er helt så oprindelige, er de dog meget funktionelle.

Marie-Louise er lægesekretær og deler huset med sine to teenagebørn, fire katte og en hund. For år tilbage boede hun ude ved kysten og arbejdede i Vrå. Nu bor hun i Vrå og arbejder i Hjørring.

I vores samtale kommer vi meget vidt omkring. Bl.a. til Rom, som er ét af de steder Marie-Louise holder meget af og har besøgt flere gange. Hun er optaget af arkitekturen – og alt det ind imellem. Som f.eks. vasketøj henover gaderne i Trastevere. Det afføder en længere snak om vasketøj, som vi begge har meget sans for. Marie-Louise holder ligesom jeg af både de gammeldags undergardiner og gardinkvasterne, som beklageligvis er gået temmelig meget af mode. Hun kunne egentlig godt tænke sig at have fine gardiner, der ligger henad gulvet ligesom Karen Blixens på Rungstedlund. Det kan dog ikke lade sig gøre med fire katte i huset og er jo i det hele taget ret upraktisk, så indtil videre er det blevet til persiener, som hun dog ikke har nogen særlig forkærlighed for.

Vestergade 30

Kirsten kommer fra Børglum og var i flere år mest knyttet til Løkken, men flyttede til Vrå omkring 1980 og har boet der siden. Hun har hele sit arbejdsliv været ansat i kommunen, som først var Børglum-Furreby, senere Løkken-Vrå og til sidst Hjørring Kommune, og hun gik på pension for 5 år siden.

Hun er glad for at bo i Vrå, hvor hun nyder sit hus, have og familie.

Afdøde forfatter Carl Scharnberg ('den røde digter fra Vrå') fik i 1962 idéen til Børnenes Jord sammen med ægteparret Anna og Jørgen Jensen, som købte et stykke jord og skænkede det til børnene i Vrå. Så gik Vrås børn og voksne sammen om at skabe en anderledes legeplads, et fristed for byens børn og unge.

I flere år var Kirsten aktiv på Børnenes Jord, da børnene var små og hendes søn var med til at bygge sit eget hus i "Lille Vrå". Kirsten boede i nogle år nabo til Carl og Hanne Scharnberg og lærte dem at kende som nogle pragtfulde mennesker.

Carl Scharnbergs overskrifter for Børnenes Jord er gode den dag i dag:

Ingen kan alt - alle kan noget - sammen kan vi det hele - og så skal vi give os tid til at have det sjovt!

Ingen kan alt

Alle kan noget

Sammen kan vi

det hele!

Vestergade 25

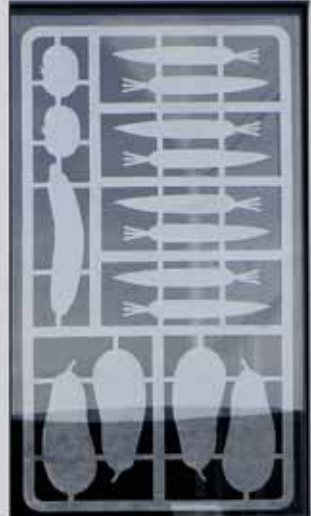
Anders landede i Vrå i 1997 og har boet i Vestergade 25 siden 2005, dog undtaget de fire år han var i Grønland. Han arbejder nu igen for Grønlands Selvstyre, men tilbringer kun to måneder om året i Grønland. Født i København, bosiddende i Jylland og opvokset lidt begge steder er han på en måde hverken jyde eller københavner - eller både-og. Han befinder sig rigtig godt i det kosmopolitiske miljø i Nuuk, hvor der er en hurtig udskiftning og også en meget stor åbenhed overfor nytilkomne.

Hans datter Amanda er opvokset i Vrå. Efter studentereksamen og et job til søs arbejder hun lige nu som lærervikar i Vrå, på den skole hvor hun selv har gået som barn. Hun har ikke nogen aktuelle planer om at uddanne sig indenfor faget, men hun synes det er sjovt at undervise – og være kollega med nogle af sine egne gamle lærere! - og det er en god erfaring at have med sig.

I køkkenvinduet i Vestergade 25 hænger der i marts stadig en stor flot julestjerne med lys i. I Grønland er det et must at have en lysende julestjerne i vinduet til jul, og det ser tit rigtig flot ud med alle de forskellige stjerner i en boligblok, der lyser op i decemberratten.

Amanda og Anders gør sig en del tanker om kost, bæredygtighed og dyrevelfærd. De vil gerne prøve at leve sundere og har i år besluttet sig for at opgradere vegetarmaden. Det har vi en længere snak om og er bl.a. enige om, at noget af det bedste er at have en kæmpe dyng falafler i fryseren! Da det nu også er et køkkenvindue, jeg har fået lov at flytte midlertidigt ind i, tænker jeg at det nok må blive noget med grøntsager...

Vestergade 15

Huset, der er bygget i begyndelsen af forrige århundrede, er stort og gedigent og har et vist herskabeligt præg. Det har dannet rammen om Annettes liv og arbejde i mange år nu. Hun er uddannet socialpædagog i Aarhus og siden psykoterapeut og fik desuden danseundervisning ved Bertha Engelund over en årrække. Gennem hende lærte hun også Vrå, Carl Scharnberg og selvfølgelig Berthas mand, maleren Svend Engelund, at kende. Vrå var et egnet sted til Annettes psykoterapeutpraksis – toget gik lige til døren og her fandt hun det helt rigtige hus. Sideløbende med sin psykoterapeutpraksis havde Annette i mange år en lille behandlingsinstitution, som hun var virkelig glad for. Typisk havde hun to utilpassede teenagere med ondt i livet boende i huset ad gangen. Det handlede om at skabe en tryk base for dem og at arbejde med basale færdigheder som f.eks. køkkenskole – en hel lørdag, hvor de unge skulle klare en tre-retters menu fra indkøb til opvask.

Annette ved straks hvilket vindue jeg skal arbejde med – vinduet i hendes terapurum. Der er foregået alt mellem himmel og jord i det rum, som hun siger. Her er arbejdet med mange eksistentielle forvandringsprocesser, hvilket er både intensivt og krævende, og når det bliver for svært kigger man ud ad vinduet. Arbejdet har alle dage fyldt rigtig meget i Annettes liv, og en sommerfugle-uro på 1. sal i huset får mig til at tænke på, at sommerfuglen symbolsk kædes sammen med metamorfose. Og så kan et sommerfuglevingeslag på den ene side af kloden ifølge 'sommerfugleeffekten' starte en orkan på den anden side. Vingeslaget kan teoretisk igangsætte en påvirkning, der fortsætter og forstørres, og jeg tænker, at det nok er blevet til en hel del vingeslag i Vestergade 15 mellem år og dag.

Vestergade 14

Michaela og Adi købte huset på Vestergade 14 for 4 år siden. De stammer fra Iași i det nordøstlige Rumænien og flyttede for 8 år siden til Nordjylland, da Adi fik arbejde på en svinefarm lidt udenfor Vrå. Efter nogle år i landbruget skiftede han over til byggebranchen, hvor han arbejder i dag. Michaela arbejder som hjemmehjælper. Hun er uddannet socialrådgiver i Rumænien og vil egentlig gerne skifte tilbage til det fag igen, men mener selv at hun først må blive endnu bedre til dansk. Der bliver arbejdet på sagen, og hun er medlem af både Integrationsrådet og Det Lokale Arbejdsmarkedsråd i Hjørring.

Vi taler meget om forskellene på rumænsk og dansk sprog og kultur. De synes dansk er et svært sprog at lære og at der f.eks. til tider er stor og uigennemskuelig forskel på skrift- og talesproget, men de er enige om, at de lærer meget sprog af at gå på arbejde. Børnene på 12, 10 og 3 vokser til gengæld op som tosprogede. Børnene er også glade for at bo i Vrå og glæder sig til den nye skole er færdigbygget.

Mit kendskab til Rumænien er yderst begrænset, og Adi og Michaela viser mig fotos af Karpaterne og Moldoveanu, der med sine 2544 m er landets højeste bjerg, af Donau der ender i Delta Dunării før den løber ud i Sortehavet og af nogle af landets mange smukke ortodokse kirker og klostre. Og så taler vi en hel del om legenden om Dracula. Vlad Dracula, en rumænsk krigsfører og prins fra det 15. århundrede, har ganske vist kun lagt navn til den fiktive vampyr greve fra Bram Stokers roman 'Dracula'. Den historiske Dracula – navnet betyder 'Søn af djævelen' – lyder også til at have været en djævelsk herre. Vlad Draculas middelalderlige slot, Castelul Bran i Transsylvanien, ser ud til at være en perfekt ramme om den fiktive vampyrhistorie, og turisterne valfarter dertil. Ved besøg bør man nok bevæbne sig med både hvidløg, stage, krucifiks og vievand – bare for en sikkerheds skyld!

WUFD
NORDJYSK

TARA
ROMANESSØ

ȚARA
ROMÂNEASCĂ

NORJYSK
MULD

Mange tak til

- beboerne i Vestergade:

Annette Dahm

Marie-Louise Jensen

Amanda Malinovski

Anders Malinovski

Kirsten Rosenkilde

Adi Stefanuca

Michaela Stefanuca

- og til:

Anne Lindhardt Toft

Peter Lindhardt Toft

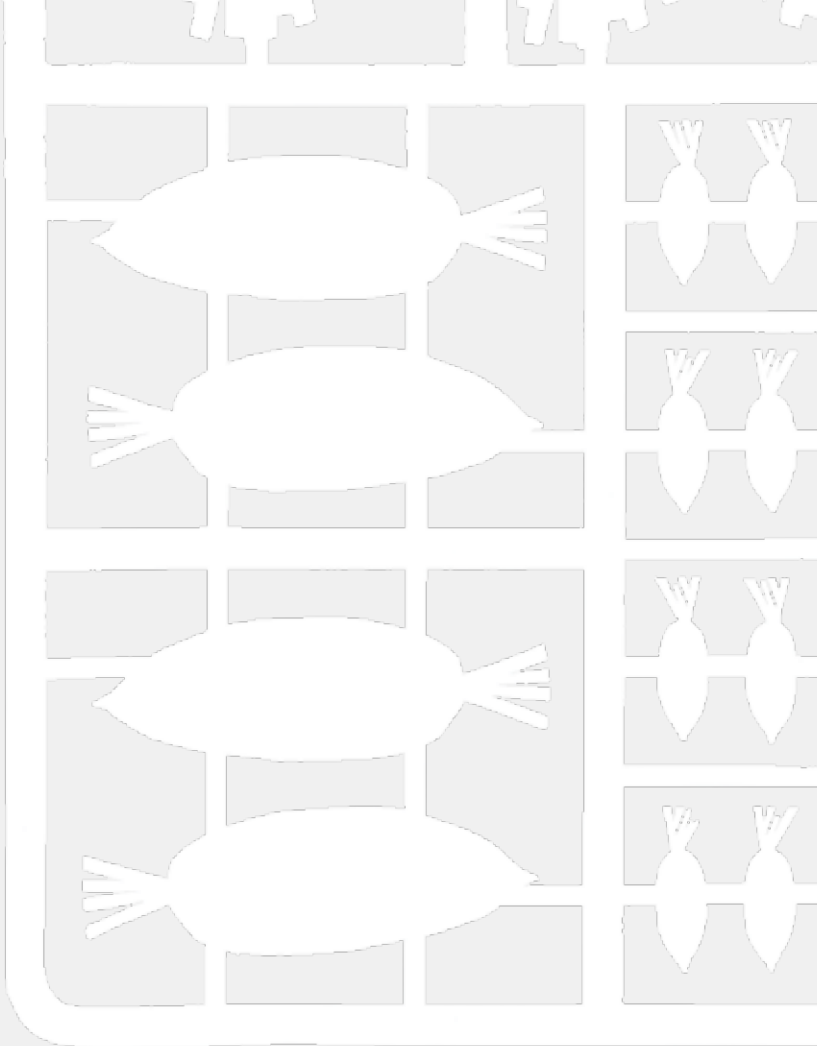
Klavs Weiss

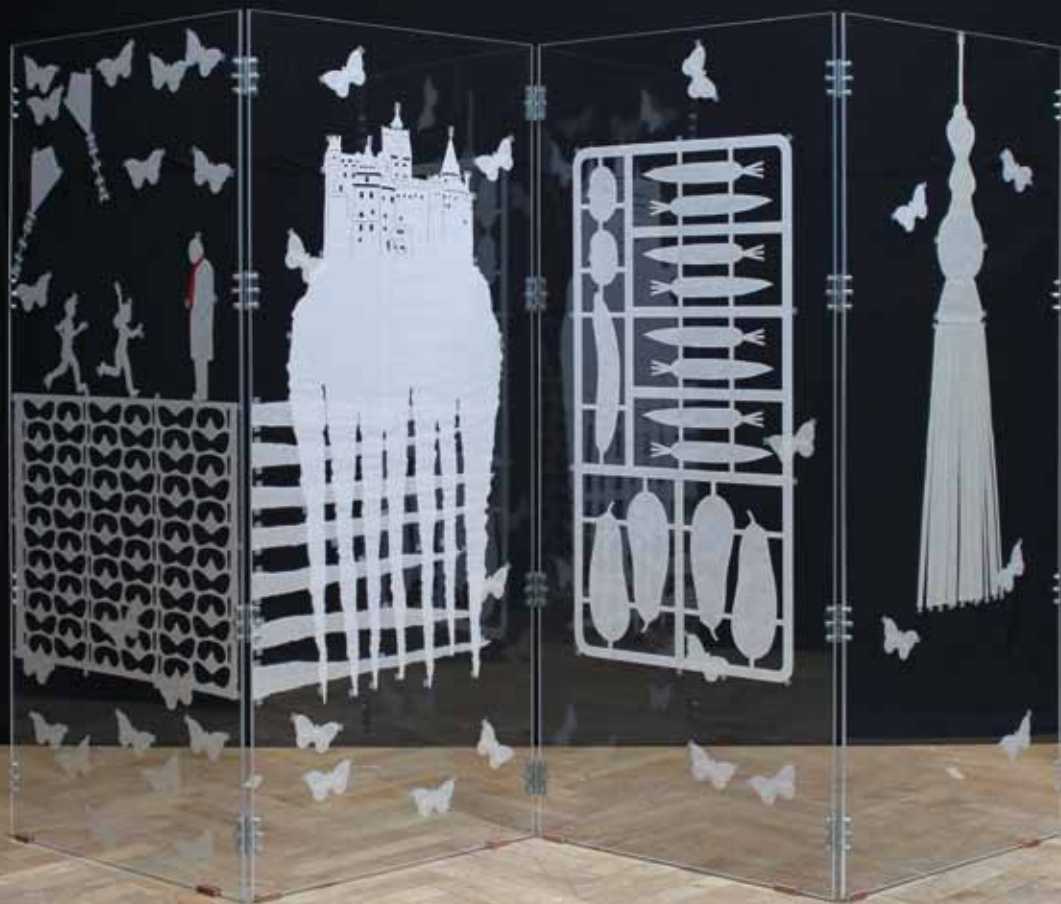
- samt til Statens Kunsfond

Tryk: Johansen Grafisk

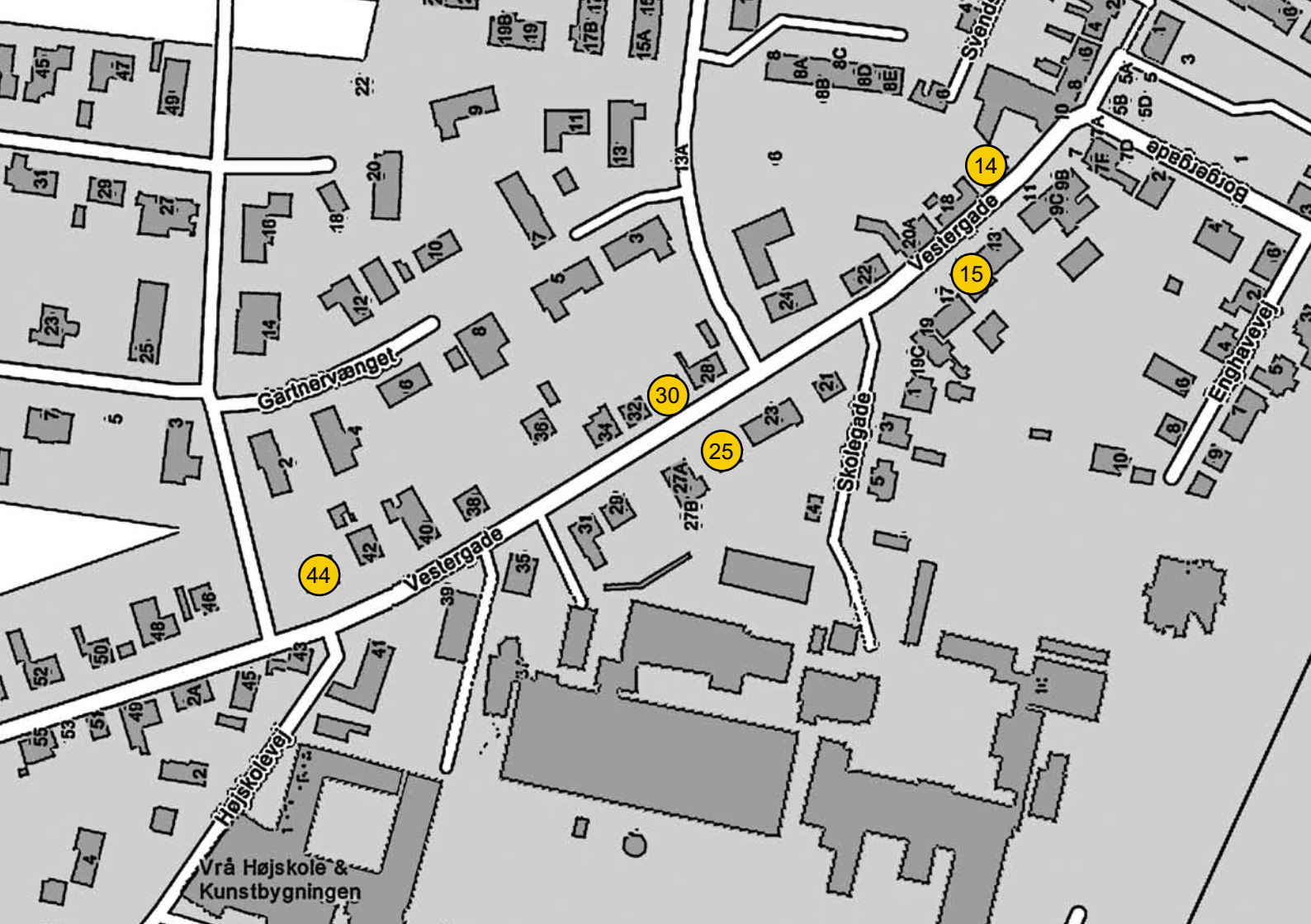
Statens
Kunstfond

Foldevæg, akryl og papir - 4 x (65 x 150 cm) - atelier - Nees 30. 06. 2020

Vrå Højskole &
Kunstbygningen

Gærhørvænget

Veslergade

Skolegade

Veslergade

Svend

Borgergade

Enghavevej

44

30

25

15

14